

CHARTA ORGANIZÁCIE SPOJENÝCH NÁRODOV

PREAMBULA

MY ĽUD SPOJENÝCH NÁRODOV, ODHODLANÍ

uchrániť budúce pokolenia pred metlou vojny,
ktorá dvakrát v priebehu nášho života priniesla
ľudstvu nevysloviteľné strasti,

vyhlásiť znovu svoju vieru v základné práva,
v dôstojnosť a hodnotu ľudskej osobnosti,
v rovnaké práva mužov a žien i národov veľkých
i malých,

vytvoriť pomery, v ktorých možno zachovať
spravodlivosť a úctu k záväzkom vyplývajúcim
zo zmlúv a iných prameňov medzinárodného práva,
podporovať sociálny pokrok a zlepšovať životnú
úroveň vo väčšej slobode

A PRE TENTO CIEĽ

pestovať znášanlivosť a žiť spolu navzájom
v mieri ako dobrí susedia,

zjednotiť svoje sily pre zachovanie medzinárodného mieru
a bezpečnosti,

prijať zásady a zaviesť metódy zaručujúce, že sa
ozbrojené sily budú používať len v spoločnom
záujme, a používať medzinárodný mechanizmus
na podporu hospodárskeho a sociálneho
povznesenia všetkých národov,

ROZHODLI SME SA ZJEDNOTIŤ SVOJE ÚSILIE, ABY SME DOSIAHLI TIETO CIELE

Preto sa naše vlády prostredníctvom svojich
zástupcov, ktorí sa zhromaždili v meste San
Franciscu a predložili svoje plnomocenstvá
v dobrej a náležitej forme, dohodli na tejto
Charte Organizácie Spojených národov
a zriaďujú týmto medzinárodnú organizáciu nazvanú
Organizácia Spojených národov.

KAPITOLA I

CIELE A ZÁSADY

Článok 1

Ciele Organizácie Spojených národov sú tieto:

1. Zachovať medzinárodný mier a bezpečnosť a pre tento cieľ robiť účinné kolektívne opatrenia, aby sa predišlo ohrozeniu mieru, odstránilo sa jeho ohrozenie a potlačil každý útočný čin alebo iné porušenie mieru, a v zhode so zásadami spravodlivosti a medzinárodného práva uskutočňovať mierovými prostriedkami úpravu alebo riešenie sporov alebo situácií, ktoré by mohli viesť k porušeniu mieru.
2. Rozvíjať medzi národmi priateľské vzťahy založené na úcte k zásade rovnoprávnosti a sebaurčovania národov, ako aj robiť každé iné vhodné opatrenia na posilnenie svetového mieru.
3. Uskutočňovať medzinárodnú spoluprácu riešením medzinárodných problémov hospodárskeho, sociálneho, kultúrneho alebo humanitného rázu podporovaním a posilňovaním úcty k ľudským právam a základným slobodám pre všetkých bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka alebo náboženstva.
4. Byť strediskom, ktoré by uvádzalo do súladu úsilie národov pri dosahovaní týchto spoločných cieľov.

Článok 2

Organizácia a jej členovia, sledujúc ciele vyhlásené v článku prvom, budú konať podľa týchto zásad:

1. Organizácia je založená na zásade zvrchovanej rovnosti všetkých svojich členov.
2. Všetci členovia Organizácie Spojených národov plnia svedomite záväzky, ktoré prevzali podľa tejto Charty, aby tak zabezpečili všetkým práva a výhody vyplývajúce z členstva.
3. Všetci členovia Organizácie Spojených národov riešia svoje medzinárodné spory mierovými prostriedkami tak, aby neohrozili medzinárodný mier a bezpečnosť ani spravodlivosť.
4. Všetci členovia Organizácie Spojených národov sa vystríhajú vo svojich medzinárodných stykoch hrozby silou alebo použitia sily proti územnej celistvosti alebo politickej nezávislosti každého štátu, ako aj každého iného spôsobu nezlučiteľného s cieľmi Organizácie Spojených národov.
5. Všetci jej členovia poskytnú Organizácii Spojených národov všemožnú pomoc pri každej akcii, ktorú urobí v súhlase s ustanoveniami tejto Charty, a vystríhajú sa poskytovať pomoc ktorémukoľvek štátu, proti ktorému robí Organizácia Spojených národov preventívnu alebo donucovaciu akciu.
6. Organizácia sa postará o to, aby i štáty, ktoré nie sú jej členmi, konali podľa týchto zásad, pokiaľ je to potrebné pre udržanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.
7. Nijaké ustanovenia tejto Charty nedáva Organizácii Spojených národov právo zasahovať do vecí, ktoré podstatne patria do vnútornej právomoci štátov, ani nezaväzuje jej členov, aby takéto veci podrobili riešeniu podľa tejto Charty. Táto zásada však neprekáža, aby sa použili donucovacie opatrenia kapitoly VII.

KAPITOLA II

ČLENSTVO

Článok 3

Pôvodnými členmi Organizácie Spojených národov sú štáty, ktoré sa zúčastnili na konferencii Spojených národov o vytvorení medzinárodnej organizácie v San Franciscu alebo predtým podpísali

vyhlásenie Spojených národov z 1. januára 1942 a podpísali a ratifikovali túto Chartu podľa článku 110.

Článok 4

1. Za členov Organizácie Spojených národov sa môžu prijať všetky mierumilovné štáty, ktoré prijímú záväzky obsiahnuté v tejto Charte a podľa úsudku Organizácie sú spôsobilé a ochotné tieto záväzky plniť.
2. O prijatí každého štátu - ak spĺňa tieto podmienky - za člena Organizácie Spojených národov rozhodne Valné zhromaždenie na odporúčanie Bezpečnostnej rady.

Článok 5

Člen Organizácie Spojených národov, proti ktorému Bezpečnostná rada podnikla preventívnu alebo donucovaciu akciu, môže byť na jej odporúčanie Valným zhromaždením pozbavený výkonu členských práv a výsad. Výkon týchto práv a výsad môže obnoviť Bezpečnostná rada.

Článok 6

Člena Organizácie Spojených národov, ktorý trvale porušuje zásady vyhlásené v tejto Charte, môže Valné zhromaždenie na odporúčanie Bezpečnostnej rady z organizácie vylúčiť.

KAPITOLA III

ORGÁNY

Článok 7

1. Ako hlavné orgány Organizácie Spojených národov sa zriaďujú: Valné zhromaždenie, Bezpečnostná rada, Hospodárska a sociálna rada, Poručenská rada, Medzinárodný súdny dvor a Sekretariát.
2. Podľa tejto Charty možno zriadiť pomocné orgány, ktoré by sa ukázali potrebnými.

Článok 8

Organizácia Spojených národov nezavedie nijaké obmedzenia spôsobilosti mužov a žien, pokiaľ ide o rovnoprávnu účasť v akejkoľvek funkcii v jej hlavných a pomocných orgánoch.

KAPITOLA IV

VALNÉ ZHROMAŽDENIE

ZLOŽENIE

Článok 9

Valné zhromaždenie sa skladá zo všetkých členov Organizácie Spojených národov.

ÚLOHY A PRÁVOMOC

Článok 10

Valné zhromaždenie môže rokovať o všetkých otázkach alebo veciach, ktoré patria do rámca tejto Charty alebo sa týkajú právomoci a úloh orgánov stanovených touto Chartou, a môže, s výnimkou ustanovení článku 12, robiť členom Organizácie Spojených národov, Bezpečnostnej rade alebo obom súčasne odporúčania o takýchto otázkach alebo veciach.

Článok 11

1. Valné zhromaždenie môže študovať všeobecné zásady spolupráce pre zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti, vrátane zásad o odzbrojení a úprave zbrojenia, a môže robiť odporúčanie o týchto zásadách členom Organizácie, Bezpečnostnej rade alebo obom súčasne.
2. Valné zhromaždenie môže prerokúvať všetky otázky o zachovaní medzinárodného mieru a bezpečnosti, ktoré mu predložil niektorý člen Organizácie Spojených národov alebo Bezpečnostná rada, alebo podľa článku 33, odsek 2 štát, ktorý nie je členom Organizácie, a môže, s výnimkou ustanovení článku 12, robiť odporúčanie o všetkých takýchto otázkach zainteresovanému štátu alebo štátom, Bezpečnostnej rade, alebo aj zainteresovaným štátom i Bezpečnostnej rade. Každú takú otázku, ktorá vyžaduje akciu, postúpi Valné zhromaždenie Bezpečnostnej rade pred rozpravou alebo po nej.
3. Valné zhromaždenie môže upozorniť Bezpečnostnú radu na situácie, ktoré by mohli ohroziť medzinárodný mier a bezpečnosť.
4. Právomoc Valného zhromaždenia určená v tomto článku neobmedzuje všeobecný dosah článku 10.

Článok 12

1. Pokiaľ Bezpečnostná rada vykonáva v súvislosti s nejakým sporom alebo situáciou úlohy, ktoré jej zverila táto Charta, Valné zhromaždenie neurobí nijaké odporúčanie o tomto spore alebo situácii, iba ak Bezpečnostná rada ho o to požiada.
2. Generálny tajomník upovedomí so súhlasom Bezpečnostnej rady Valné zhromaždenie pri každom zasadaní o všetkých veciach, ktorými sa zaoberá Bezpečnostná rada, a tak isto ihneď upovedomí Valné zhromaždenie, alebo ak Valné zhromaždenie nezasadá, tak členov Organizácie, len čo Bezpečnostná rada sa prestane týmito vecami zaoberať.

Článok 13

1. Valné zhromaždenie dáva podnet k štúdiu a robí odporúčanie za tým cieľom:
 - a) aby sa podporovala medzinárodná spolupráca na politickom poli a aby sa posilňoval pokrok v rozvoji medzinárodného práva a jeho kodifikácie;
 - b) aby sa podporovala medzinárodná spolupráca na hospodárskom, sociálnom, kultúrnom, výchovnom a zdravotnom poli a aby sa uľahčilo uskutočňovanie ľudských práv a základných slobôd pre všetkých bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka alebo náboženstva.
1. Ďalšiu zodpovednosť, úlohy a právomoc Valného zhromaždenia v uvedených veciach v odseku 1b určujú kapitoly IX a X.

Článok 14

S výhradou ustanovenia článku 12 Valné zhromaždenie môže odporúčať opatrenia na pokojné urovanie každej situácie akéhokoľvek pôvodu, o ktorej myslí, že by mohla ohroziť všeobecné blaho alebo priateľské vzťahy medzi národmi, vrátane situácií, ktoré vznikli porušením ustanovení tejto Charty o cieľoch a zásadách Organizácie Spojených národov.

Článok 15

1. Valné zhromaždenie dostáva ročne osobitné správy od Bezpečnostnej rady a rokuje o nich. Tieto správy obsahujú hlásenia o opatreniach, o ktorých Bezpečnostná rada rozhodla alebo ktoré urobila, aby sa zachoval medzinárodný mier a bezpečnosť.
2. Valné zhromaždenie dostáva správy od iných orgánov Organizácie a rokuje o nich.

Článok 16

Valné zhromaždenie vykonáva v sústave medzinárodného poručenia tie úlohy, ktoré mu určujú kapitoly XII a XIII vrátane schvaľovania poručenských dohôd pre územia, ktoré nie sú označované ako vojensky dôležité.

Článok 17

1. Valné Zhromaždenie prerokúva a schvaľuje rozpočet Organizácie.
2. Náklady Organizácie znášajú členovia podľa rozvrhu stanoveného Valným zhromaždením.
3. Valné zhromaždenie prerokúva a schvaľuje finančné a rozpočtové dohody s medzinárodnými špecializovanými organizáciami, ktoré spomína článok 57, skúma správne rozpočty týchto organizácií a robí im pre ten cieľ odporúčanie.

HLASOVANIE

Článok 18

1. Každý člen Valného zhromaždenia má jeden hlas.
2. O dôležitých otázkach rozhoduje Valné zhromaždenie dvojtretinovou väčšinou prítomných a hlasujúcich členov. Za dôležité otázky sa považujú: odporúčania o zachovaní medzinárodného mieru a bezpečnosti, voľba nestálych členov Bezpečnostnej rady, voľba členov Hospodárskej sociálnej rady, voľba členov Poručenskej rady podľa článku 86, odseku 1c, prijímanie nových členov do Organizácie Spojených národov, suspendovanie výkonu členských práv a výsad, vylúčenie členov, otázky spojené s účinkovaním poručenskej sústavy a rozpočtové otázky.
3. Rozhodnutia o ostatných otázkach, vrátane určenia ďalších nových kategórií otázok, ktoré sa majú rozhodnúť dvojtretinovou väčšinou, robia sa obyčajnou väčšinou prítomných a hlasujúcich členov.

Článok 19

Člen Organizácie Spojených národov, ktorý sa omešká s platením svojich príspevkov na náklady Organizácie, nemá hlasovacie právo vo Valnom zhromaždení, ak sa suma jeho nedoplatkov rovná sume príspevkov, ktorá na neho pripadá za uplynulé dva roky, alebo je vyššia. Valné zhromaždenie však môže napriek tomuto ustanoveniu dovoliť takémuto členovi hlasovať, ak konštatuje, že neplatenie spôsobili okolnosti nezávislé od jeho vôle.

KONANIE

Článok 20

Valné zhromaždenie sa schádza na pravidelné ročné zasadnutia, a ak to pomery vyžadujú, na mimoriadne zasadnutia. Mimoriadne zasadnutie zvoláva generálny tajomník na žiadosť Bezpečnostnej rady alebo väčšiny členov Organizácie Spojených národov.

Článok 21

Valné zhromaždenie sa uznáva na svojom rokovacom poriadku. Pre každé zasadnutie si volí predsedu.

Článok 22

Valné zhromaždenie si môže vytvárať také pomocné orgány, ktoré považuje za potrebné pre vykonávanie svojich úloh.

KAPITOLA V

BEZPEČNOSTNÁ RADA

ZLOŽENIE

Článok 23

1. Bezpečnostná rada sa skladá z pätnástich členov Organizácie Spojených národov. Čínska republika, Francúzsko, Zväz sovietskych socialistických republík, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska a Spojené štáty americké sú stálymi členmi Bezpečnostnej rady. Valné zhromaždenie volí desať ďalších členov Organizácie ako nestálych členov Bezpečnostnej rady, prizierajúc predovšetkým najmä na to, ako členovia Organizácie prispievajú k zachovaniu medzinárodného mieru a bezpečnosti, na ostatné ciele Organizácie, ako aj na spravodlivé zemepisné zastúpenie.
2. Nestáli členovia Bezpečnostnej rady sa volia na dva roky. Pri prvej voľbe nestálych členov Bezpečnostnej rady po jej rozšírení z jedenást na pätnásť členov dvaja zo štyroch dopĺňujúcich členov sa volia na 1 rok. Členovia, ktorých funkčné obdobie uplynulo, nie sú hneď voliteľní.
3. Každý člen Bezpečnostnej rady má v nej jedného zástupcu.

ÚLOHY A PRÁVOMOC

Článok 24

1. Aby bola zabezpečená rýchlá a účinná akcia Organizácie Spojených národov, zverujú jej členovia Bezpečnostnej rade hlavnú zodpovednosť za zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti a uznávajú, že Bezpečnostná rada, plniac svoje povinnosti, vyplývajúce pre ňu z tejto zodpovednosti, koná ich v mene.
2. Pri plnení týchto povinností Bezpečnostná rada koná v súlade s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov. Osobitnú právomoc zverenú Bezpečnostnej rade na umožnenie splnenia týchto povinností určujú kapitoly VI, VII, VIII a XII.
3. Bezpečnostná rada predkladá Valnému zhromaždeniu na prerokovanie ročné a podľa potreby aj osobitné správy.

Článok 25

Členovia organizácie súhlasia, že príjmu a vykonajú rozhodnutia Bezpečnostnej rady podľa tejto Charty.

Článok 26

Bezpečnostná rada je zodpovedná prostredníctvom výboru vojenských štábov, spomenutého v článku 47, za vypracovanie a predloženie plánov na vybudovanie sústavy pre úpravu zbrojenia členom organizácie, aby tak medzinárodný mier a bezpečnosť dostali pevný a trvalý základ a aby sa pritom na zbrojenie odvádzalo minimum ľudských a hospodárskych zdrojov sveta.

HLASOVANIE

Článok 27

1. Každý člen Bezpečnostnej rady má jeden hlas.
2. O procedurálnych otázkach rozhoduje Bezpečnostná rada kladnými hlasmi deviatich členov.
3. O všetkých ostatných veciach rozhoduje Bezpečnostná rada kladnými hlasmi deviatich členov vrátane hlasov všetkých stálych členov, pričom sa však pri rozhodnutiach urobených podľa kapitoly VI a podľa článku 52 odsek 3 sporná strana zdrží hlasovania.

KONANIE

Článok 28

1. Bezpečnostná rada je organizovaná tak, aby bola schopná nepretržite vykonávať svoje úlohy. Preto každý jej člen musí mať v sídle Organizácie svojho stáleho zástupcu.
2. Bezpečnostná rada koná pravidelné schôdzky, na ktorých každý jej člen môže, ak si to želá, byť zastúpený členom vlády alebo iným zástupcom osobitne určeným.
3. Bezpečnostná rada môže konať schôdzky aj inde ako v sídle Organizácie, a to tam, kde to podľa jej uváženia najviac uľahčí jej činnosť.

Článok 29

Bezpečnostná rada si môže vytvoriť také pomocné orgány, ktoré považuje za potrebné pre vykonávanie svojich úloh.

Článok 30

Bezpečnostná rada sa uznáva na svojom rokovacom poriadku, vrátane spôsobu voľby svojho predsedu.

Článok 31

Každý člen Organizácie Spojených národov, ktorý nie je členom Bezpečnostnej rady, môže sa bez hlasovacieho práva zúčastniť na rozprave o každej otázke predloženej Bezpečnostnej rade, kedykoľvek ona usúdi, že záujmy tohto člena sú osobitne dotknuté.

Článok 32

Každý člen Organizácie Spojených národov, ktorý nie je členom Bezpečnostnej rady, alebo každý štát, ktorý nie je členom Organizácie Spojených národov, ak je stranou v spore, o ktorom Bezpečnostná rada rokuje, pozve sa k účasti bez hlasovacieho práva na rozprave o tomto spore. Bezpečnostná rada určí pre účasť štátu, ktorý nie je členom Organizácie Spojených národov, podmienky, aké považuje za správne.

KAPITOLA VI

MIEROVÉ RIEŠENIE SPOROV

Článok 33

1. Strany v každom spore, ktorého trvanie by mohlo ohroziť zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti, majú sa usilovať o jeho vyriešenie predovšetkým rokovaním, vyšetrovaním, sprostredkovaním, zmierovacím konaním, arbitrážou, súdnym konaním, použitím oblastných orgánov alebo oblastných dohôd alebo inými mierovými prostriedkami podľa vlastného výberu.
2. Bezpečnostná rada, ak to uzná za potrebné, požiada strany, aby urovnali svoj spor takýmito prostriedkami.

Článok 34

Bezpečnostná rada môže konať vyšetrovanie o každom spore a o každej situácii, ktorá by mohla viesť k medzinárodným treniciam alebo vyvolať spor, aby rozhodla, či trvanie sporu alebo situácie by mohlo ohroziť zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.

Článok 35

1. Každý člen Organizácie môže upozorniť Bezpečnostnú radu alebo Valné zhromaždenie na každý spor alebo na každú situáciu povahy spomenutej v článku 34.

2. Štát, ktorý nie je členom Organizácie môže upozorniť Bezpečnostnú radu alebo Valné zhromaždenie na každý spor, v ktorom je stranou, ak vopred prijme, pokiaľ ide o tento spor, záväzky mierového riešenia určené touto Chartou.
3. Konanie Valného zhromaždenia vo veciach, na ktoré bolo upozornené podľa tohto článku, riadi sa ustanoveniami článkov 11 a 12.

Článok 36

1. Bezpečnostná rada môže v akomkoľvek štádiu sporu povahy spomenutej v článku 33, alebo situácie podobného rázu odporúčať vhodné konanie alebo postup na urovanie.
2. Bezpečnostná rada musí vziať do úvahy všetky spôsoby konania, ktoré strany už prijali pre vyriešenie sporu.
3. Bezpečnostná rada, robiac odporúčania podľa tohto článku, musí brať takisto do úvahy, že podľa všeobecného pravidla majú strany predkladať spory právnej povahy Medzinárodnému súdnemu dvoru v zhode s ustanoveniami jeho štatútu.

Článok 37

1. Ak sa sporným stranám nepodarí urovnať spor povahy spomenutej v článku 33 prostriedkami uvedenými v spomenutom článku, predložia ho Bezpečnostnej rade.
2. Ak Bezpečnostná rada usúdi, že trvanie sporu by skutočne mohlo ohroziť zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti, rozhodne, či má konať podľa ustanovení článku 36, alebo odporúčať také podmienky úpravy, aké by považovala za primerané.

Článok 38

Bezpečnostná rada môže bez ujmy ustanovení článkov 33 až 37, ak o to požiadajú všetky strany v spore, robiť im odporúčania pre mierové riešenie sporu.

KAPITOLA VII

AKCIE V PRÍPADE OHROZENIA MIERU, PORUŠENIA MIERU A ÚTOČNÝCH ČINOV

Článok 39

Bezpečnostná rada určí, či ide o ohrozenie mieru, porušenie mieru alebo o útočný čin a odporučí, alebo rozhodne, aké opatrenia sa majú robiť podľa článkov 40 a 42, aby bol zachovaný medzinárodný mier a bezpečnosť.

Článok 40

Aby sa predišlo zhoršeniu situácie, Bezpečnostná rada skôr ako odporučí, alebo rozhodne o opatreniach stanovených článkom 39, môže vyzvať zainteresované strany, aby sa podrobili dočasným opatreniam, ktoré považuje za potrebné a žiadúce. Takéto dočasné opatrenia nebudú na ujmu právam, nárokom alebo postaveniu zainteresovaných strán. Ak takéto dočasné opatrenia neboli vykonané, Bezpečnostná rada k tomuto náležite prihliadne.

Článok 41

Aby Bezpečnostná rada dodala svojim uzneseniam účinnosť, môže rozhodnúť, aké opatrenia bez použitia ozbrojenej sily sa majú urobiť a môže vyzvať členov Organizácie Spojených národov, aby takéto opatrenia vykonali. Tieto opatrenia môžu zahŕňať úplné alebo čiastočné prerušenie hospodárskych stykov, železničných, námorných, leteckých, poštových, telegrafných, rádiových alebo iných spojov, ako aj prerušenie diplomatických stykov.

Článok 42

Ak Bezpečnostná rada usúdila, že opatrenia podľa článku 41 neboli dostatočné, alebo ak by sa ukázali nedostatočnými, môže podniknúť leteckými, námornými alebo pozemnými silami takú

akciu, aká je potrebná na zachovanie alebo obnovenie medzinárodného mieru a bezpečnosti. Táto akcia môže zahŕňať demonštrácie, blokádu a iné operácie leteckými, námornými alebo pozemnými silami členov Organizácie Spojených národov.

Článok 43

1. Všetci členovia Organizácie Spojených národov, aby prispeli k zachovaniu medzinárodného mieru a bezpečnosti, zaväzujú sa že poskytnú Bezpečnostnej rade na jej výzvu i podľa osobitnej alebo osobitných dohôd ozbrojené sily, pomoc a všetky možné prostriedky potrebné pre zachovanie mieru a bezpečnosti, vrátane aj práva prechodu.
2. Takáto dohoda alebo dohody určia počet a druhy vojsk, stupeň ich pohotovosti a ich všeobecné rozmiestnenie i povahu prostriedkov a pomoci, ktoré sa majú poskytnúť.
3. Takáto dohoda alebo dohody sa dohovoria čo možno najskôr na podnet Bezpečnostnej rady. Uzavrú ich Bezpečnostná rada s členmi Organizácie alebo so skupinami členov Organizácie Spojených národov a dohody vyžadujú ratifikáciu zmluvných štátov podľa ich ústavných predpisov.

Článok 44

Ak Bezpečnostná rada rozhodla uchýliť sa k použitiu moci prv, ako vyzve člena nezastúpeného v rade, aby poskytol ozbrojené sily pre splnenie záväzkov prevzatých podľa článku 43, pozve ho, ak si sám tak želá, aby sa zúčastnil na rozhodovaní Bezpečnostnej rady o použití jeho kontingentov ozbrojených síl.

Článok 45

Aby Organizácia Spojených národov mohla urýchlene podniknúť vojenské opatrenia, členovia Organizácie majú udržiavať okamžite použiteľné národné letecké kontingenty pre spoločnú medzinárodnú donucovaciu akciu. Silu, stupeň pohotovosti a plány pre túto spoločnú akciu určí Bezpečnostná rada za pomoci výboru vojenských štábov v medziach stanovených osobitnou dohodou alebo dohodami spomenutými v článku 43.

Článok 46

Plány o použití ozbrojenej moci vypracuje Bezpečnostná rada za pomoci výboru vojenských štábov.

Článok 47

1. Zriadi sa výbor vojenských štábov, poverený radiť a pomáhať Bezpečnostnej rade vo všetkých otázkach vojenských potrieb Bezpečnostnej rady, vo veci zachovania medzinárodného mieru a bezpečnosti, požitia vojsk jej poskytnutých a ich velenia i úpravy zbrojenia a možného odzbrojenia.
2. Výbor vojenských štábov sa skladá z náčelníkov štábov stálych členov Bezpečnostnej rady alebo ich zástupcov. Výbor vyzve každého člena Organizácie Spojených národov, ktorý v ňom nie je trvalo zastúpený, aby s ním spolupracoval, ak sa účasť tohto člena na práci výboru vyžaduje pre účinné vykonanie jeho úloh.
3. Výbor vojenských štábov pod právomocou Bezpečnostnej rady zodpovedá za strategické vedenie všetkých ozbrojených síl jej poskytnutých. Otázky, týkajúce sa velenia týchto síl, sa upravujú neskôr.
4. Výbor vojenských štábov môže so splnomocnením Bezpečnostnej rady a po porade s príslušnými orgánmi zriadiť svoje oblastné podvýbory.

Článok 48

1. Akcie, potrebné na to, aby sa vykonali rozhodnutia Bezpečnostnej rady na zachovanie mieru a bezpečnosti, podnikajú všetci členovia Organizácie Spojených národov alebo niektorí z nich, ako určí Bezpečnostná rada.
2. Takéto rozhodnutia vykonávajú členovia Organizácie Spojených národov priamo i vlastnými akciami v príslušných medzinárodných orgánoch, ktorých sú členmi.

Článok 49

Členovia Organizácie Spojených národov si spoločne navzájom poskytnú pomoc pri vykonávaní opatrení, o ktorých rozhodla Bezpečnostná rada.

Článok 50

Každý štát, ktorému vzniknú osobitné hospodárske problémy v dôsledku uskutočňovania preventívnych alebo donucovacích opatrení Bezpečnostnej rady proti ktorémukoľvek inému štátu, má právo, či je alebo nie je členom Organizácie Spojených národov, poradiť sa s Bezpečnostnou radou o riešení týchto problémov.

Článok 51

Ak dôjde k ozbrojenému útoku proti členovi Organizácie Spojených národov, nijaké ustanovenie tejto Charty neprekáža prirodzenému právu na individuálnu alebo kolektívnu sebaobranu, kým Bezpečnostná rada neurobí potrebné opatrenia na zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti. Opatrenia urobené členmi organizácie pri vykonávaní tohto práva sebaobranu sa oznámia ihneď Bezpečnostnej rade a nijako sa nedotýkajú touto Chartou určenej právomoci a zodpovednosti Bezpečnostnej rady podnikat' v každom okamihu také akcie, aké považuje za potrebné na udržanie a obnovenie medzinárodného mieru a bezpečnosti.

KAPITOLA VIII

OBLASTNÉ DOHODY

Článok 52

1. Nijaké ustanovenie tejto Charty nebráni, aby existovali oblastné dohody alebo orgány na riešenie otázok udržania medzinárodného mieru a bezpečnosti, ktoré sa hodia pre akcie oblastného charakteru, za predpokladu, že takéto dohody alebo orgány a ich činnosť možno zlučiteľ s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov.
2. Členovia Organizácie Spojených národov, ktorí uzavruť takéto dohody alebo vytvoria takéto orgány, musia vynaložiť všetko svoje úsilie, aby prv ako predložia miestne spory Bezpečnostnej rade, dosiahli ich mierové riešenie pomocou takýchto oblastných dohôd alebo orgánov.
3. Bezpečnostná rada povzbudzuje rozvoj mierového riešenia miestnych sporov pomocou takýchto oblastných dohôd alebo orgánov alebo na podnet zainteresovaných štátov, alebo tak, že sama na takéto riešenie odkáže.
4. Tento článok v ničom neprekáža použitiu článkov 34 a 35.

Článok 53

1. Bezpečnostná rada, kde je to na mieste, použije takéto oblastné dohody alebo orgány pre donucovacie akcie pod svojou právomocou. Avšak nijaká donucovacia akcia sa nepodnikne podľa oblastných dohôd alebo oblastnými orgánmi bez splnomocnenia Bezpečnostnej rady, s výnimkou opatrení proti niektorému nepriateľskému štátu bližšie určené v odseku 2 tohto článku, tak ako sú určené v článku 107 alebo v oblastných dohodách smerujúcich proti obnoveniu útočnej politiky takého štátu, a to dokiaľ nebude Organizácia Spojených národov na žiadosť zainteresovaných vlád poverená úlohou zabrániť novému útoku zo strany takéhoto štátu.
2. Výraz "nepriateľský štát", ako sa používa v odseku 1 tohto článku, vzťahuje sa na každý štát, ktorý počas druhej svetovej vojny bol nepriateľom ktoréhokoľvek zo signatárov tejto Charty.

Článok 54

Bezpečnostná rada musí byť vždy plne oboznamovaná s každou činnosťou podniknutou alebo zamýšľanou podľa oblastných dohôd alebo oblastnými orgánmi na zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.

KAPITOLA IX

MEDZINÁRODNÁ HOSPODÁRSKA A SOCIÁLNA SPOLUPRÁCA

Článok 55

Aby sa vytvorili podmienky stability a blahobytu, ktoré sú potrebné pre mierové a priateľské styky medzi národmi, založené na úcte k zásade rovnoprávnosti a sebaurčenia národov, Organizácia Spojených národov bude pracovať:

a/ za vyššiu životnú úroveň, plnú zamestnanosť a podmienky pre hospodársky a sociálny pokrok a rozvoj;

b/ pre riešenie medzinárodných, hospodárskych, sociálnych, zdravotných a iných príbuzných problémov a pre medzinárodnú kultúrnu a výchovnú spoluprácu;

c/ pre všeobecnú úctu k ľudským právam a základným slobodám pre všetkých bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka alebo náboženstva a pre ich zachovávanie.

Článok 56

Všetci členovia Organizácie Spojených národov sa zaväzujú postupovať spoločne i jednotlivo v spolupráci s Organizáciou, aby sa dosiahli ciele stanovené v článku 55.

Článok 57

1. Rôzne medzinárodné špecializované organizácie zriadené medzivládnyimi dohodami pre široké medzinárodné úlohy v hospodárskej, sociálnej, kultúrnej a výchovnej oblasti, v oblasti verejného zdravotníctva a v ostatných príbuzných odboroch, ako sú bližšie určené v ich ustanovujúcich listinách, uvedú sa do vzťahu k Organizácii Spojených národov podľa ustanovenia článku 63.
2. Organizácie, ktoré sa takto uvedú do vzťahu k Organizácii, ďalej sa označujú ako medzinárodné špecializované organizácie.

Článok 58

Organizácia Spojených národov dáva odporúčania pre vzájomné usporiadanie programov a činnosti medzinárodných špecializovaných organizácií.

Článok 59

Organizácia Spojených národov dáva, ak je to na mieste, podnet k rokovaniam medzi zúčastnenými štátmi na vytvorenie nových medzinárodných špecializovaných organizácií, potrebných na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 55.

Článok 60

Zodpovednosť za vykonávanie úloh Organizácie Spojených národov určených v tejto kapitole má Valné zhromaždenie a pod jeho právomocou Hospodárska a sociálna rada, ktorej právomoc určuje kapitola X.

KAPITOLA X

HOSPODÁRSKA A SOCIÁLNA RADA

ZLOŽENIE

Článok 61

1. Hospodárska a sociálna rada sa skladá z dvadsiatich siedmich členov Organizácie Spojených národov volených Valným zhromaždením.
2. S výhradou ustanovenia odseku 3 bude sa ročne voliť po deväť členov Hospodárskej a sociálnej rady na tri roky. Členovia, ktorým funkčné obdobie uplynulo, sú hneď voliteľní.
3. Pri prvej voľbe po rozšírení počtu členov Hospodárskej a sociálnej rady z osemnásť na dvadsaťsedem volia sa aj deväti doplňujúci členovia okrem tých, čo vymieňajú šiestich členov, ktorým uplynulo funkčné obdobie na konci daného roku. Funkčné obdobie troch z deviatich doplňujúcich členov uplynie koncom prvého roku a ďalších troch koncom druhého roku podľa úpravy danej Valným zhromaždením.
4. Každý člen Hospodárskej a sociálnej rady má v nej jedného zástupcu.

ÚLOHY A PRÁVOMOC

Článok 62

1. Hospodárska a sociálna rada môže konať štúdie a podávať správy alebo dávať podnet k štúdiám a správam o medzinárodných hospodárskych, sociálnych, kultúrnych, výchovných, zdravotných a príbuzných veciach a robiť vo všetkých týchto veciach odporúčania Valnému zhromaždeniu, členom Organizácie Spojených národov a príslušným medzinárodným špecializovaným organizáciám.
2. Rada môže robiť odporúčanie za tým cieľom, aby sa podporovala úcta k ľudským právam a základným slobodám pre všetkých a ich zachovávanie.
3. Rada môže pripravovať a predkladať Valnému zhromaždeniu návrhy dohovorov o všetkých otázkach patriacich do jej pôsobnosti.
4. Rada môže podľa pravidiel určených Organizáciou Spojených národov zvolávať medzinárodné konferencie o všetkých otázkach patriacich do jej pôsobnosti.

Článok 63

1. Hospodárska a sociálna rada môže uzavrieť dohody s ktoroukoľvek organizáciou spomenutou v článku 57 a určí podmienky, za ktorých sa táto organizácia vedie do vzťahu k Organizácii Spojených národov. Takéto dohody podliehajú schváleniu Valného zhromaždenia.
2. Rada môže koordinovať činnosť medzinárodných špecializovaných organizácií poradným stykom s nimi a odporúčaniami, ktoré dá im, Valnému zhromaždeniu a členom Organizácie Spojených národov.

Článok 64

1. Hospodárska a sociálna rada môže sa postarať o to, aby dostávala pravidelné správy od medzinárodných špecializovaných organizácií. Rada sa môže dohodnúť s členmi Organizácie Spojených národov a s medzinárodnými špecializovanými organizáciami, že dostane správy o tom, čo podnikli na vykonanie odporúčania jej alebo Valného zhromaždenia vo veciach patriacich do jej pôsobnosti.
2. Rada môže Valnému zhromaždeniu oznámiť svoje pripomienky k týmto správam.

Článok 65

Hospodárska a sociálna rada môže poskytovať správy Bezpečnostnej rade a na jej žiadosť jej i pomáhať.

Článok 66

1. Hospodárska a sociálna rada plní také úlohy, ktoré patria do jej pôsobnosti v súvislosti s vykonávaním odporúčaní Valného zhromaždenia.
2. So súhlasom Valného zhromaždenia Rada môže konať služby, o ktoré požiadajú členovia Organizácie Spojených národov alebo medzinárodné špecializované organizácie.
3. Rada vykonáva aj iné úlohy, ktoré jej určujú iné časti Charty alebo ktoré jej určí Valné zhromaždenie.

HLASOVANIE

Článok 67

1. Každý člen Hospodárskej a sociálnej rady má jeden hlas.
2. Hospodárska a sociálna rada rozhoduje väčšinou hlasov prítomných a hlasujúcich členov.

KONANIE

Článok 68

Hospodárska a sociálna rada zriadi komisie pre hospodárske a sociálne otázky a pre podporovanie ľudských práv, ako aj iné komisie potrebné pre vykonávanie svojich úloh.

Článok 69

Ak Hospodárska a sociálna rada rokuje o otázke, ktorá osobitne zaujíma člena Organizácie Spojených národov, pozve ho, aby sa zúčastnil bez hlasovacieho práva na jej rokovaní o tejto otázke.

Článok 70

Hospodárska a sociálna rada môže urobiť všetky opatrenia, aby sa zástupcovia medzinárodných špecializovaných organizácií zúčastnili bez hlasovacieho práva na jej rokovaní a na rokovaní jej komisií a tiež aby sa jej zástupcovia zúčastnili na rokovaní medzinárodných špecializovaných organizácií.

Článok 71

Hospodárska a sociálna rada môže vhodným spôsobom dohodnúť poradný styk s nevládnymi organizáciami, ktoré sa zaoberajú otázkami patriacimi do jej pôsobnosti. Takéto dohody sa môžu uzavrieť s medzinárodnými, a kde je to vhodné, i s vnútroštátnymi organizáciami po porade s príslušným členom Organizácie Spojených národov.

Článok 72

1. Hospodárska a sociálna rada sa uznáva na svojom rokovacom poriadku, vrátane aj spôsobu voľby svojho predsedu.
2. Hospodárska a sociálna rada sa schádza podľa potreby, a to podľa svojho rokovacieho poriadku, ktorý obsahuje ustanovenia o zvolávaní schôdzok na žiadosť väčšiny jej členov.

KAPITOLA XI

VYHLÁSENIE O NESAMOSPRÁVNÝCH ÚZEMIACH

Článok 73

Členovia Organizácie Spojených národov, ktorí majú alebo preberajú zodpovednosť za správu území, ktorých ľud ešte nedosiahol úplnú samosprávu, uznávajú zásadu, že záujmy obyvateľov

týchto území sú na prvom mieste a prijímajú za svoju svätú povinnosť záväzok, že budú v rámci sústavy medzinárodného mieru a bezpečnosti, zriadenej touto Chartou, čo najviac podporovať ich blahobyť, a za tým cieľom:

a/ zabezpečia, náležite dbajúc na kultúru ľudu, o ktorý ide, jeho politické, hospodárske, sociálne a výchovné povznesenie, spravodlivé zaobchádzanie s ním a jeho ochranu pred zneužitím;

b/ budú rozvíjať samosprávu, náležite prizerať na politické túžby ľudu a pomáhať mu v postupnom rozvíjaní jeho slobodných politických ustanovizní, a to podľa osobitných pomerov každého územia a jeho ľudu a ich rôznych stupňov rozvoja;

c/ budú pracovať pre upevnenie medzinárodného mieru a bezpečnosti;

d/ budú zavádzať účinné opatrenia pre rozvoj, podnecovať bádanie a navzájom spolupracovať, kedykoľvek a kdekoľvek to okolnosti budú vyžadovať, aj s medzinárodnými špecializovanými organizáciami, aby sa skutočne dosiahli sociálne, hospodárske a vedecké ciele určené v tomto článku;

e/ pravidelne budú pre informáciu posielat' generálnemu tajomníkovi - s výhradou obmedzení, ktoré by si vyžadovala bezpečnosť a ústavné zretele - štatistické a iné správy odborného rázu o hospodárskych, sociálnych a výchovných pomeroch na územiach, za ktoré sú zodpovední, s výnimkou území, na ktoré sa vzťahujú kapitoly XII a XIII.

Článok 74

Členovia Organizácie Spojených národov sa zhodujú v názore o tom, že ich politika vo vzťahu k územiám, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, rovnako ako aj vo vzťahu k ich materským štátnym územiám, musí byť založená na všeobecnej zásade dobrého susedstva s náležitým zreteľom na záujmy a blahobyť ostatného sveta vo veciach sociálnych, hospodárskych a obchodných.

KAPITOLA XII

SÚSTAVA MEDZINÁRODNÉHO PORUČENSTVA

Článok 75

Organizácia Spojených národov zriadi pod svojou právomocou sústavu medzinárodného poručenia pre správu a kontrolu území, ktoré sa tejto sústave podrobia na základe jednotlivých neskôr uzavretých dohôd. Tieto územia sa ďalej označujú ako poručenské územia.

Článok 76

Základné úlohy poručenskej sústavy v zhode s cieľmi Organizácie Spojených národov, ktoré určuje článok 1 tejto Charty, sú :

a/ upevniť medzinárodný mier a bezpečnosť;

b/ podporovať politické, hospodárske, sociálne a výchovné povznesenie obyvateľov poručenských území a ich postupný vývin k samospráve alebo nezávislosti podľa osobitných okolností každého územia a jeho ľudu a slobodne vyslovených želaní ľudu, o ktorý ide, a podľa toho, čo určujú ustanovenia každej poručenskej dohody;

c/ posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám pre všetkých bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka alebo náboženstva a rozvíjať vedomie vzájomnej závislosti národov sveta medzi sebou;

d/ zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie v odbore sociálnom, hospodárskom a obchodnom pre všetkých členov Organizácie Spojených národov a pre ich príslušníkov, ako aj rovnaké

zaobchádzanie s nimi pri vykonávaní spravodlivosti, a to bez ujmy plnenia úloh už uvedených a s výhradou ustanovení v článku 80.

Článok 77

1. Poručenská sústava platí na území týchto kategórií, ktoré jej budú podrobené poručenskými dohodami :
 - a) územia, ktoré sú teraz pod mandátnou správou,
 - b/ územia, ktoré môžu byť odlúčené od nepriateľských štátov v dôsledku druhej svetovej vojny, a
 - c/ územia dobrovoľne podrobené poručenskej sústave štátmi, ktoré sú zodpovedné za ich správu.
2. V ďalšej dohode sa určí, ktoré územia uvedených kategórií budú podrobené poručenskej sústave a za akých podmienok.

Článok 78

Poručenská sústava neplatí pre územia, ktoré sa stali členmi Organizácie Spojených národov, lebo ich vzájomné vzťahy sú založené na rešpektovaní zásad suverénnej rovnosti.

Článok 79

O podmienkach poručenia pre každé územie, ktoré má byť podrobené poručenskej sústave, o ich úpravách a zmenách sa dohodnú priamo zainteresované štáty, a ak ide o územie pod mandátnou správou niektorého člena Organizácie Spojených národov, i mandátna mocnosť. Schvaľovať sa budú podľa článkov 83 a 85.

Článok 80

1. Len keby sa tak dohodlo v jednotlivých poručenských dohodách uzavretých podľa článkov 77, 79 a 81, ktorými sa každé také územie podrobuje poručenskej sústave, a na čas, kým sa takéto dohody uzavrujú, nijaké ustanovenie v tejto kapitole nemožno priamo ani nepriamo vykladať tak, že nejako pozmeňuje akékoľvek práva ktoréhokoľvek štátu alebo ľudu alebo ustanovenia platných medzinárodných dohôd, ktorých stranami sú členovia Organizácie Spojených národov.
2. Odsek 1 tohto článku nebude sa vykladať, akoby poskytoval dôvody na premeškanie alebo odklad vo vyjednávaní a uzatváraní dohôd, ktorými sa podrobujú poručenskej sústave územia pod mandátnou správou alebo iné územia podľa článku 77.

Článok 81

Poručenská dohoda bude vždy obsahovať podmienky, za ktorých bude poručenské územie spravované, a určí i vrchnosť, ktorá bude vykonávať správu poručenského územia. Takouto vrchnosťou, označovanou v ďalšom ako spravujúca vrchnosť, môže byť jeden alebo viac štátov, alebo sama Organizácia Spojených národov.

Článok 82

V každej poručenskej dohode možno označiť oblasť alebo oblasti vojensky dôležité, ktoré môžu zahrňovať časť alebo celok poručenského územia, pre ktoré dohoda platí bez ujmy osobitnej dohody alebo všetkých osobitných dohôd uzavretých podľa článku 43.

Článok 83

1. Všetky úlohy Organizácie Spojených národov vo vojensky dôležitých oblastiach, vrátane schvaľovania ustanovení poručenských dohôd, ich úprav a prípadných zmien, vykonáva Bezpečnostná rada.
2. Základné ciele určené v článku 76 platia pre ľud každej vojensky dôležitej oblasti.

3. Bezpečnostná rada, s výhradou ustanovení poručenských dohôd a bez ujmy pre bezpečnostné ohľady, použije pomoc Poručenskej rady, aby sa vo vojensky dôležitých oblastiach plnili úlohy Organizácie Spojených národov, ktoré vyplývajú z poručenskej sústavy v otázkach politických, hospodárskych a sociálnych, ako aj výchovných.

Článok 84

Spravujúca vrchnosť je povinná zabezpečiť, aby poručenské územie plnilo svoju úlohu pri zachovávaní medzinárodného mieru a bezpečnosti. Na to môže spravujúca vrchnosť použiť dobrovoľnícke ozbrojené sily, prostriedky a pomoc poručenského územia pri plnení záväzkov, ktoré v tejto veci prevzala oproti Bezpečnostnej rade, ako aj pre miestnu obranu a zachovanie poriadku vo vnútri poručenského územia.

Článok 85

1. Úlohy Organizácie Spojených národov vo veci poručenských dohôd pre všetky oblasti neoznačené za vojensky dôležité, vrátane schvaľovania ustanovení poručenských dohôd, ich úprav a zmien, vykonáva Valné zhromaždenie.
2. Poručenská rada, konajúca pod právomocou Valného zhromaždenia, bude mu pomáhať pri vykonávaní týchto úloh.

KAPITOLA XIII

PORUČENSKÁ RADA

ZLOŽENIE

Článok 86

1. Poručenská rada sa skladá z týchto členov Organizácie Spojených národov:
 - a) z členov, ktorí spravujú poručenské územia;
 - b) z členov vymenovaných v článku 23, ktorí nespravujú poručenské územia;
 - c) z toľkých iných členov zvolených na čas troch rokov Valným zhromaždením, koľko treba, aby celkový počet Poručenskej rady bol rovnako rozdelený medzi členov Organizácie Spojených národov spravujúcich poručenské územia a nespravujúcich poručenské územia.
2. Každý člen Poručenskej rady určí zvlášť kvalifikovanú osobu, aby ho v nej zastupovala.

ÚLOHY A PRÁVOMOC

Článok 87

Valné zhromaždenie a pod jeho právomocou Poručenská rada, vykonávajúc svoje úlohy, môžu:

- a) skúmať správy predložené spravujúcou mocnosťou;
- b) prijímať petície a skúmať ich v poradnom styku so spravujúcou mocnosťou;
- c) zariaďovať pravidelné návštevy v príslušných poručenských územiach v lehotách dohodnutých so spravujúcou mocnosťou;
- d) podnikáť tieto a iné opatrenia podľa ustanovení poručenských dohôd.

Článok 88

Poručenská rada vyhotoví dotazník o politickom, hospodárskom, sociálnom a výchovnom rozvoji obyvateľov každého poručenského územia a spravujúca vrchnosť každého poručenského územia, ktoré patrí do pôsobnosti Valného zhromaždenia, podáva mu na základe tohto dotazníka každoročne správu.

HLASOVANIE

Článok 89

1. Každý člen Poručenskej rady má jeden hlas.
2. Poručenská rada rozhoduje väčšinou hlasov prítomných a hlasujúcich členov.

KONANIE

Článok 90

1. Poručenská rada sa uznáva na svojom rokovacom poriadku, vrátane aj spôsobu voľby svojho predsedu.
2. Poručenská rada sa schádza podľa potreby, a to podľa svojho rokovacieho poriadku, ktorý obsahuje ustanovenie o zvolaní schôdzok na žiadosť väčšiny jej členov.

Článok 91

Poručenská rada použije, ak treba, pomoc Hospodárskej a sociálnej rady a medzinárodných špecializovaných organizácií vo veciach, ktoré sa dotýkajú ich právomocí.

KAPITOLA XIV

MEDZINÁRODNÝ SÚDNY DVOR

Článok 92

Medzinárodný súdny dvor je hlavným súdnym orgánom Organizácie Spojených národov. Pôsobí podľa pripojeného štatútu, ktorý je založený na štatúte Stáleho dvora medzinárodnej spravodlivosti a je neoddeliteľnou súčasťou tejto Charty.

Článok 93

1. Všetci členovia Organizácie Spojených národov sú ipso facto stranami zúčastnenými na štatúte Medzinárodného súdneho dvora.
2. Štát, ktorý nie je členom Organizácie, môže sa stať stranou zúčastnenou na štatúte Medzinárodného súdneho dvora za podmienok, ktoré v každom prípade určí Valné zhromaždenie na odporúčanie Bezpečnostnej rady.

Článok 94

1. Každý člen Organizácie Spojených národov sa zaväzuje konať podľa rozhodnutia Medzinárodného súdneho dvora v každom spore, v ktorom je stranou.
2. Ak sporná strana nespĺní záväzky, ktoré na ňu pripadnú v dôsledku rozhodnutia vyneseného Dvorom, môže sa druhá strana obrátiť na Bezpečnostnú radu, ktorá môže odporúčať alebo rozhodnúť, ak to považuje za potrebné, aké opatrenia sa majú urobiť na vykonanie rozhodnutia.

Článok 95

Nijaké ustanovenie tejto Charty nebráni členom Organizácie, aby predkladali svoje spory na riešenie iným súdom na základe už platných dohôd, alebo takých, ktoré môžu byť v budúcnosti uzavreté.

Článok 96

1. Valné zhromaždenie alebo Bezpečnostná rada môžu požiadať Medzinárodný súdny dvor o posudok v akejkoľvek právnej otázke.

2. Ostatné orgány Organizácie Spojených národov a medzinárodné špecializované organizácie, ktoré na to môžu Valné zhromaždenie kedykoľvek zmocniť, môžu tak isto požiadať o posudok Dvor v právnych otázkach, ktoré vzniknú v rámci ich činnosti.

KAPITOLA XV

SEKRETARIÁT

Článok 97

Sekretariát sa skladá z generálneho tajomníka a úradníkov, ktorých bude Organizácia potrebovať. Generálneho tajomníka vymenúva Valné zhromaždenie na odporúčanie Bezpečnostnej rady. Generálny tajomník je hlavným správnym úradníkom Organizácie Spojených národov.

Článok 98

Generálny tajomník koná v tomto postavení na všetkých schôdkach Valného zhromaždenia, Bezpečnostnej rady, Hospodárskej a sociálnej rady a Poručenskej rady a vykonáva všetky ostatné úlohy, ktoré mu zveria tieto orgány. Generálny tajomník predkladá Valnému zhromaždeniu výročnú správu o činnosti Organizácie Spojených národov.

Článok 99

Generálny tajomník môže upozorniť Bezpečnostnú radu na každú vec, ktorá by podľa jeho mienky mohla ohroziť zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.

Článok 100

1. Generálny tajomník a úradníci Sekretariátu pri vykonávaní svojho úradu nebudú žiadať ani prijímať pokyny od nijakej vlády ani od akejkoľvek inej vrchnosti okrem Organizácie. Budú sa vystríhať každého konania, ktoré sa nezlučuje s ich postavením medzinárodných úradníkov, a sú zodpovední iba Organizácii.
2. Každý člen Organizácie sa zaväzuje, že bude rešpektovať výlučne medzinárodnú povahu úloh generálneho tajomníka a úradníkov Sekretariátu a nebude sa snažiť ich ovplyvňovať pri vykonávaní ich úloh.

Článok 101

1. Úradníkov Sekretariátu vymenúva generálny tajomník podľa predpisov určených Valným zhromaždením.
2. Vhodní úradníci sa natrvalo pridelia Hospodárskej a sociálnej rade, Poručenskej rade, a ak treba, aj iným orgánom Organizácie. Títo úradníci patria k Sekretariátu.
3. Pri prijímaní úradníkov a rozhodovaní o podmienkach služby sa prizerá predovšetkým na potrebu zabezpečiť najvyššiu mieru výkonnosti a schopnosti a na bezúhonnosť. Bude sa náležite dbať o to, aby sa úradníci Sekretariátu vyberali na čo najširšej zemepisnej základni.

KAPITOLA XVI

RÔZNE USTANOVENIA

Článok 102

1. Každá zmluva a každá medzinárodná dohoda, ktoré uzavrie niektorý člen Organizácie Spojených národov po tom, čo táto Charta nadobudne účinnosť, čo najskôr sa zapíše do registra pri Sekretariáte, ktorý ich uverejní.
2. Nijaká strana zúčastnená na zmluve alebo medzinárodnej dohode, ktoré by neboli zapísané podľa ustanovení odseku 1 tohto článku, nemôže sa ich dovolávať pred nijakým orgánom Organizácie.

Článok 103

Ak by došlo k stretu záväzkov Organizácie Spojených národov podľa tejto Charty s ich záväzkami podľa akejkoľvek inej medzinárodnej dohody, majú prednosť záväzky podľa tejto Charty.

Článok 104

Organizácia Spojených národov požíva na území každého svojho člena takú právnu spôsobilosť, akú potrebuje, aby konala svoje úlohy a plnila svoje ciele.

Článok 105

1. Organizácia Spojených národov požíva na území každého svojho člena výsady a slobody, ktoré potrebuje, aby plnila svoje ciele.
2. Zástupcovia členov Organizácie Spojených národov a jej úradníci požívajú tak isto výsady a slobody, ktoré potrebujú, aby nezávisle vykonávali svoje úlohy súvisiace s Organizáciou.
3. Valné zhromaždenie môže robiť odporúčania, pokiaľ ide o určenie, ako v podrobnostiach používať odseky 1 a 2 tohoto článku, alebo môže navrhovať členom Organizácie Spojených národov za tým cieľom uzavretie dohôv.

KAPITOLA XVII

PRECHODNÉ BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA

Článok 106

Kým nadobudnú účinnosť tie osobitné dohody spomínané v článku 43, ktoré Bezpečnostnej rade po jej uvážení umožnia, aby začala vykonávať svoje úlohy podľa článku 42, strany zúčastnené na vyhlásení štyroch štátov podpísanom v Moskve 30. októbra 1943, ako i Francúzsko, poradia sa podľa odseku 5 tohto vyhlásenia navzájom, a ak je to podľa okolností potrebné, aj s inými členmi Organizácie Spojených národov o takej spoločnej akcii v mene Organizácie Spojených národov, ktorá by bola potrebná na zachovanie medzinárodného mieru a bezpečnosti.

Článok 107

Ak ide o akciu proti štátu, ktorý bol počas druhej svetovej vojny nepriateľom ktoréhokoľvek signatára tejto Charty, nijaké ustanovenie v tejto Charte nerobí takúto akciu neplatnou a ani jej nebráni, keď ako dôsledok tejto vojny ju podnikli alebo schválili vlády, ktoré majú za takúto akciu zodpovednosť.

KAPITOLA XVIII

ZMENY

Článok 108

Zmeny tejto Charty nadobudnú účinnosť pre všetkých členov Organizácie Spojených národov, ak boli prijaté dvoma tretinami členov Valného zhromaždenia a ak boli ratifikované dvoma tretinami členov Organizácie Spojených národov, vrátane všetkých stálych členov Bezpečnostnej rady podľa ich ústavných predpisov.

Článok 109

1. Všeobecná konferencia členov Organizácie Spojených národov o revízii tejto Charty sa môže konať v čase a na mieste, ktoré sa určia hlasmi dvoch tretín členov Valného zhromaždenia a hlasmi ktorýchkoľvek deviatich členov Bezpečnostnej rady. Každý člen Organizácie Spojených národov bude mať na konferencii jeden hlas.

2. Každá zmena tejto Charty, odporúčaná dvojtretinovou väčšinou hlasov konferencie, nadobudne účinnosť, keď ju ratifikujú dve tretiny členov Organizácie Spojených národov, vrátane všetkých stálych členov Bezpečnostnej rady, podľa ich ústavných predpisov.
3. Ak sa takáto konferencia nebude konať pred desiatym výročným zasadnutím Valného zhromaždenia, počítajúc od toho času, keď táto Charta nadobudne účinnosť, dá sa návrh na zvolanie takejto konferencie na program rokovania tohto zasadnutia Valného zhromaždenia a konferencia sa bude konať, keď tak rozhodne väčšina hlasov členov Valného zhromaždenia a hlasy ktorýchkoľvek siedmich členov Bezpečnostnej rady.

KAPITOLA XIX

RATIFIKÁCIA A PODPIS

Článok 110

1. Túto Chartu ratifikujú signatárske štáty podľa svojich ústavných predpisov.
2. Ratifikačné listiny sa uložia u vlády Spojených štátov amerických, ktorá upovedomí o každom uložení všetky signatárne štáty, ako aj generálneho tajomníka Organizácie, až bude vymenovaný.
3. Táto Charta nadobudne účinnosť po uložení ratifikačných listín Čínskej republiky, Francúzska, Zväzu sovietskych socialistických republík, Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, Spojených štátov amerických a väčšiny ostatných signatárnych štátov. Potom vláda Spojených štátov amerických spíše protokol o uložení ratifikačných listín a jeho odpisy pošle všetkým signatárnym štátom.
4. Signatárne štáty tejto Charty, ktoré ju budú ratifikovať už po nadobudnutí účinnosti, stanú sa pôvodnými členmi Organizácie Spojených národov odo dňa, keď uložia svoje ratifikačné listiny.

Článok 111

Táto Charta, ktorej čínsky, francúzsky, ruský, anglický a španielsky text sú rovnako autentické, zostane uložená v archíve vlády Spojených štátov amerických, ktorá pošle jej riadne overené odpisy vládam ostatných signatárnych štátov.

Na dôkaz toho zástupcovia vlád Organizácie Spojených národov podpísali túto Chartu.

Dané v San Franciscu dvadsiateho šiesteho júna tisíc deväťsto štyridsať päť.